

GÖÇEBE

Cemal Süreya (Cemalettin Seber; 1931, Erzincan - 9 Ocak 1990, İstanbul) 1954'te Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye ve İktisat Bölümü'nü bitirdi. Maliye Bakanlığı'nda müfettiş yardımcılığı ve müfettişlik görevlerinde bulundu; 1965'te ayrıldığı müfettişlik görevine 1971'de yeniden döndü; 1982'de müşavir maliye müfettişliğinden emekli oldu. Ağustos 1960'ta başladığı ve yalnızca dört sayı çıkarabildiği *Papirüs* dergisini, Haziran 1966-Mayıs 1970 arası 47, 1980-81 arası iki sayı daha çıkardı. 1978'de Kültür Bakanlığı'nda Kültür Yayınları Danışma Kurulu üyesi olarak da görev yapan Cemal Süreya, emekli olduktan sonra, yayınevlerinde danışman ve ansiklopedilerde redaktör olarak çalıştı. Birçok dergide yazıları ve şiirleri yayımlandı; ayrıca *Oluşum*, *Türkiye Yazıları*, *Maliye Yazıları* dergileri ile *Saçak* dergisinin kültür-sanat bölümünü bir süre yönetti. *Politika*, *Aydınlık*, *Yeni Ulus* ve *Yazko Somut* gazeteleri ile *2000'e Doğru* dergisinde köşe yazıları yazdı.

İkinci Yeni hareketinin önde gelen şair ve kuramcılarından sayılan Cemal Süreya'nın ilk şiiri "Şarkısı-beyaz", Ocak 1953'te *Mülkiye* dergisinde yayımlandı. Ölümünden sonra adına bir şiir ödülü kondu. Feyza Perinçek ve Nursel Duruel, şair üzerine bir biyografik inceleme hazırladılar: *Cemal Süreya / Şairin Hayatı Şiire Dahil* (1995). 1997 yılında da *Cemal Süreya Arşivi* yayımlandı.

Kitapları

Şiir: *Üvercinka* (1958; Yeditepe Şiir Armağanı), *Göçebe* (1965; 1966 TDK Şiir Ödülü), *Beni Öp Sonra Doğur Beni* (1973), *Sevda Sözleri* (*Uçurumda Açan* ile birlikte toplu şiirleri: 1984), *Sıcak Nal* ve *Güz Bitigi* (1988; Behçet Necatigil Şiir Ödülü), *Sevda Sözleri* (bütün şiirleri: 1990, ö.s.; YKY 1995). **Düzyazı:** *Şapkam Dolu Çiçekle* (1976; genişletilmiş basım: *Toplu Yazılar I: Şapkam Dolu Çiçekle ve Şiir Üzerine Yazılar*, YKY 2000), *Günübürlük* (1982; *Uzat Saçlarını Frigya* adıyla: 1992; genişletilmiş basım: *Toplu Yazılar II: "Günübürlük"ler*, YKY 2005), *Onüç Günün Mektupları* (1990, ö.s.; YKY 1998), *99 Yüz* (1991; YKY 2004), *999. Gün / Üstü Kalsın* (1991; genişletilmiş basım: *Günler*, YKY 1996), *Folklor Şiire Düşman* (1992), *Aydınlık Yazıları / Paçal* (1992), *Oluşum'da Cemal Süreya* (1992), *Papirüs'ten Başyazılar* (1992), *Güvercin Curnatası* (konuşmalar ve soruşturma yanıtları: haz. Nursel Duruel, YKY 1997; genişletilmiş basım: 2002).

Cemal Süreya iki antoloji (*Mülkiyeli Şairler ve 100 Aşk Şiiri*) hazırladı; Simone de Beauvoir'dan *Sade'i Yakmalı mı?* (1966; YKY 1997), Gustave Flaubert'den *Gönül ki Yetismekte* (*Duygusal Eğitim*) ve Antoine de Saint-Exupéry'den *Küçük Prens* (Tomris Uyar'la birlikte) başta olmak üzere, pek çok çeviri yaptı. Çeviri şiirleri (*Yürek ki Paramparça*, haz. Eray Canberk, YKY 1995) ve *Çocukça* dergisi için yazdığı yazılar (*Aritmetik İyi Kuşlar Pekiyi*, haz. Necati Güngör, 1993; YKY 1996) derlendi.

Cemal Süreya'nın
YKY'deki kitapları:

- Sevda Sözleri (bütün şiirleri, 1995)
Yürek ki Paramparça (çeviri şiirler, 1995)
Günler (günlük, 1996)
Güvercin Curnatası (konuşmalar ve soruşturma yanıtları, 1997)
Onüç Günün Mektupları (mektup, 1998)
Toplu Yazılar I:
Şapkam Dolu Çiçekle ve Şiir Üzerine Yazılar (2000)
99 Yüz (2004)
Toplu Yazılar II:
“Günübirlik”ler (2005)
Üvercinka (2014)
Bir Kırlangıcın Daha Var - Seçme Şiirler (2014)
Papirüs'ten Başyazılar (2015)
Yabancı Yayınlar - Türk Dili Dergisi 1968-1975 (2017)
Beni Öp Sonra Doğur Beni (2019)
Göçebe (2019)

Doğan Kardeş

- Aritmetik İyi Kuşlar Pekiyi (çocuk yazıları, 1996)
Üstü Kalsın - Seçme Şiirler (2008)
Türkçe Bilenin İşi Rast Gider - Seçme Denemeler (2014)

CEMAL SÜREYA

Göçebe

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5398
Şiir -384

Göçebe / Cemal Süreya

Kitap editörü: Murat Yalçın

Kapak tasarımı: Nahide Dikel
Grafik uygulama: Merve Çakıroğlu

Baskı: A4 Ofset Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.
Otosanayi Sitesi Yeşilce Mah. Donanma Sok.
No: 16 Seyrantepe - Kağıthane / İstanbul
Telefon: (0 212) 281 64 48
Sertifika No: 12168

1. baskı: de Yayınevi, 1965
YKY'de 1. baskı: İstanbul, Haziran 2019
ISBN 978-975-08-4520-8

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2013
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

- 9 • Bir Park Konuşkanı Üstüne
- 10 • Ülke
- 13 • Öğle Üstü
- 14 • Kars
- 15 • Terazi Türküsü
- 16 • Tabanca
- 17 • Rokoko
- 19 • Kaçak
- 20 • Cellât Havası
- 22 • Resim
- 23 • Tristram
- 24 • Yağmurun Yağması İyidir
- 25 • Az Yaşadıkça da
- 26 • Göçebe
- 32 • Mola
- 33 • Arka Güneş
- 36 • İşte Tam Bu Saatlerde

Yayın Notu: *Sevda Sözleri* içinde yer alan bu kitap yayına hazırlanırken ilk baskısı esas alınmış, Cemal Süreya'nın yazım biçimi korunmuştur.

Göçebe

1966 Türk Dil Kurumu Ödülü

BİR PARK KONUŞKANI ÜSTÜNE

Güvercin kuşkusunu cırlak güneş
En dar sokağı İstanbulun
Ve limanı fenikeleştiren
Balkona astığı çamaşır

Örümcek öpüşlü kardeş
Ufak sineması sevginin
Yer ve gök imececisi
Arttıran dışa döndüren

Bir kelebek konsa ağzına
Ürküsü taşıran damla
Şeyin taşıranı herşeyin
Olunç duvarı odada

Mutu yaşayan mutsuzluğaysa
En yakıştıran kadın kendini
Beter bir park konuşkanı
Soruları çubuk gibi

ÜLKE

Saat Çini vurdu birden: p i r i n ç ç ç
Ben gittim bembeyaz uykusuzluktan
Kasketimi eğip üstüne acılarımın
Sen yüzüne sürgün olduğum kadın
Karanlık her sokaktaydın gizli her köşedeydin
Bir çocuk boyuna bir suyu söylerdi. Mavi.
Bir takım genç anneleri uzatırdı bir keman
Sen tutar kendini incecik sevdirdin
Bir umuttun bir misilemeydin yalnızlığa

Yalnız aşkı vardır aşkı olanın
Ve kaybetmek daha güç bulamamaktan
Sen yüzüne sürgün olduğum kadın
Kardeşim olan gözlerini unutmadım
Çocuğum olan alnını sevgilim olan ağzını
Dostum olan ellerini unutmadım
Karım olan karnını ve önlerini
Orospum olan yanlarını ve arkalarını
İşte bütün bunlarını bunlarını bunlarını
Nasıl unuturum hiç unutmadım

Kibrit ak masmavi yanardı sesin
 Ormanlara ormanlara yüzünün sesi
 En gizli kelimeleri akıttırdı ağzıma
 Őu karangu Őu acayip Őu asyalı aşkın
 Soluđu kesen ağulayan ormanlarında
 Yaşadım o kısa ve korkunç hükümdarlığı
 Ve arpıntılı yüreğim saçlarının akıntısında
 Karadenize karıştırdı ordan Akdenize
 Ordan da daha büyük sulara

Geceyse ay hemen tazeler minareleri
 Kur'an sayfaları satılan sokaklardan
 Ölüm bir çeşit sevgiyle uçar
 Ölüm uçar çocuk yüzlere
 Ben o sokaklardan ne kadar geçtim
 Damağımda dilinin yosunlu tadı
 Önce buğulu sonra cam gibi parlak sonra buğulu yine
 Bir takım tavşanları andıran bir takım su hayvanlarını
 Pazar pazartesi günlerini ve haftanın öbür günlerini
 Yani salı arşamba perşembe cuma cumartesi